

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesc.—Manuscrisuri nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Ruz. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
peli Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garonod pe o colună
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială.—RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 cor.— Un exemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 46.

Brașov, Miercuri 27 Februarie (12 Martie).

1902.

Momente psihopatologice.

(a) Acela, care va fi învățat li-
teratură unghurască — și care din
generația actuală nu o va fi învățat,
decă a avut ocaziune să treacă prin
o școlă secundară? — își va fi adu-
când aminte de o figură comică a
acestei literaturii, care a trăit pe la
inceputul secolului trecut și care în
cercetările sale „istorice“ ajunsese
la forțe „serioase“ concludiune, că
tote popoarele mai de seamă, despre
carî anele ne raportază, că au ju-
cat oarecare rol pe acest pământ —
au fost Unguri.

Ungur a fost Adam, Ungur a
fost Hercule, Ungur a fost Alesan-
dru-cel-mare, Unguri au fost Ebreii,
Grecii și Carthageninii; Ungurii au
format, sub diferite nume, diferite
impărății prin Asia mică, prin Africa,
Grecia, Italia și Spania.

Numele acestui bărbat era Hor-
vat Istvan, custodele bibliotecii la
museul național și profesor de limba
și literatura unghurască la universita-
tea din Pesta.

Dieta ungară, pentru a-și es-
prima venerațiunea față cu acest
bărbat providențial, care a restituit
drepturile poporului unghuresc în is-
toria universală, a ales pe Horvat
Istvan la 1836 „istoriograf al Un-
gariei“, care titlu semet l'a purtat
cu onoare încă de cece ani, adecă până
la morțea sa, urmată la 1846.

Am dis „figură comică“, încât
pentru noi și pentru alți omeni cu
creerii echilibrați, însă cum că pen-
tru națiunea sa el n'a fost de loc
figură comică, avem dovada cea mai
splendidă în concludiunea dietei dela
1836.

Dela Horvat și până în zilele
năstre națiunea unghurască a progre-
sat mult. Însă direcțiunii dată de
istoriografii oficiali al Ungariei dela
1836, direcțiune caracterizată prin-
tr'o trăsătură bine pronunțată de

megalomanie și prin exclusivism de
rassă, Ungurii au rămas credincioși
până în ziua de azi.

Nu numai limba lor și-au croit-o
în sens exclusivist, fabricându-și chiar
și terminii tehnici ai lor proprii,
dér au mers mai departe și au im-
pus și altor nămurî, cum se se nu-
mescă, cum se-și boteze copiii, cum
se schimbe numele munților, văilor,
colnicelor și luncilor.

Și toate acestea s'au făcut prin
votul reprezentanților „poporului“,
vrednicii urmași ai celor dela 1836,
carî au decretat de istoriograf ofi-
cial al țării pe fabricatorul unor
teorii absurde.

Sedința dela 8 Martie va fi de
sigur epocală în anele parlamen-
tarismului unghuresc. Bătrânul depu-
tat kossuthist, Madarász Jozsef, a
venit cu o moțiune în spiritul lui
Horvát István. În aprobările sgomo-
tose ale partidului său, bătrânul depu-
tat a propus, ca să se scotă din
discursurile deputaților, rostite în
dieta dela începutul acestei sesiuni
și până azi, toate cuvintele străine
și să se tipărescă în ordine alfabe-
tică, punându-se alături de fie-care
espresiune străină cuvântul echiva-
lent neaoș unghuresc.

Președintele a pus moțiunea lui
Madarász la ordinea zilei pe azi,
11 Martie, când des amintitul depu-
tat își va desfășura și motivele.

Va să dică în loc de cuvinte
ca: „minister“, „politică“, „interpe-
lație“ etc. deputații unghuri vor fi
obligați a studia, după registrul al-
fabetic propus de Madarász, cuvân-
tele echivalente neaoșe unghuresci și
vor trebui să dică în loc de minis-
tru — pe unghuresce: „országjár“,
care este cuvântul de predilecție al
lui Madarász.

Când veți asemenea lucruri, pe-
trecându-se în dieta ungară, și-ar
veni să ridi cu hohot, decă aseme-

nea moțiunii nu și-ar sugera impre-
siile cele mai tragice.

Pentru-că numai să ridi nu-ți
vine, când te gândesci la nevoile
țării, la criza economică, la birurile
grele, la provocările continue, cari
țin pe cetățeni într'o surescitație
permanentă, și apoi veți pe părinții
patriei propunând în aplausele ge-
nerale ale unui partid moțiunii de
resortul psihopatologiei!

Suntem în adevăr curioși de
desfășurarea motivelor lui Madarász
și de hotărârea dietei, pentru ca să
ne putem face și noi bilanțul, con-
statănd, cam ce progres a făcut bóla
în timp de 66 de ani!

Institutul San-Girolamo. Din
Roma se anunță: Cardinalul Rampolla și
reprezentantul Muntenegrului Voinović
au subscris o învoială, prin care se pune
definitiv capăt afacerii institutului San-
Girolamo. Afacerea acestui institut a pre-
ocupat aprópe un an Vaticanul, autorită-
țile italiene și reprezentanța esternă a mo-
narchiei austro-ungare. Se scie, că prin
brevă *Slavorum gentem* dată la începutul
anului trecut, papa a dat Croaților insti-
tutul și a instituit de rector pe Iosif Paz-
man, bărbat cu sentimente croate. Dal-
matinii, cari trăesc în Roma și cari își
formaseră drepturi asupra institutului, n'au
voit să tolereze acésta și în Mai anul tre-
cut ocupară cu forța acest institut. Mai
târziu au cedat locul unui comisar guver-
nial italian și de atunci afacerea s'a tră-
gănat, fără să fi succes o rezolvare defi-
nitivă. Invoiala, ce s'a subscris Vinerea tre-
cută, însemnă o victorie a Dalmatinilor.
Cardinalul Rampolla și reprezentantul
muntenegrean s'au învoit anume, ca insti-
tutul în loc de *San-Girolamo pro croatica*
gente să se numescă *Collegium Illyricum*,
colegiul catolicilor Slavilor de Sud. In-
voiala iscălită investesce pe arhiepiscopul
din Antivari cu privilegiu excepționale,
și un alt decret fi dá titlul de *primate*
sérb. Lui Voinović Papa i-a con-

ferit marea cruce a ordinului Sf. George.
Papa a primit Sămbătă în audiență pe
Voinović.

**Cestiunea macedonă și Bul-
garia.** În zilele ultime unele faime pu-
neau în vedere izbucnirea de nouă turbu-
rări în Macedonia. Diarele rusesci se gră-
biră să facă atente cercurile conducătoare
din Sofia, că ori-ce convență a Bulgarilor
față cu o mișcare în Macedonia, va fi
energic desaprobată de către guvernul ru-
sesc.

Așa scrie diarul „Novosti“: „Zanko-
visti, cari conduc azi politica Bulgariei,
s'au lăudat în tot-déuna cu devotamentul
lor pentru Rusia. Cercurile din Peters-
burg se cred dér în drept a aștepta, că
guvernul bulgar se va ține strict de prin-
cipiile politice rusesci. Bărbații de stat
bulgari sciu, că Rusia dorește continuarea
politice de *status quo* în Peninsula bal-
canică. Ori-ce încercare de a ațifa cestiu-
nea macedonă, ar trebui să provóce cea
mai viuă protestare a Rusiei. Ar fi peri-
culos pentru Bulgaria, decă în mânia si-
tuațiunei sale încurcate interioare, s'ar an-
gaja la astfel de încercări.“

Atentatul temerar dela Șabaț.

Sub titlul acesta diarul „Parla-
mentar“ din Viena scrie următoarele:

Fórté suspect este atentatul săvârșit
Miercuri dimineața de un anumit Rade Ala-
vantic din Mitrovița (Sirmiu), și guvernul
sérbesc de sigur nu va întrelăsa nimica,
pentru a lamuri cazul prin o cercetare ri-
guroasă.

În orașul sérbesc Șabaț, lângă Sava,
un „dictator“ nechemat era să provóce,
cu o îndrăsnélă ne mai pomenită, o re-
voltă cu scopul determinat de a o gene-
ralisa în întreg regatul. Trebuie să fixăm
împrejurările în cari s'a petrecut cazul.

Omul, care Mercuria trecută, întovă-
rășit de patru indiviți (streini!) trecu dela
Mitrovița la Șabaț și îmbrăcat în uniformă
de general sérb, cu revolverul în mână

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Societatea americană.

De Grace Isabel Colbron.

Revista săptămânală din New-York
„Town Topics“, în unul din ultimele sale
numere a invitat pe membrii societății de
elită din acel oraș, să dea o serbare în
onorea prințului Enric. Serbarea să fie îm-
preună cu un mare bal într'una din să-
lile de gală dintr'un palat din New-York
și unde societatea alésă să-și pótă face
omagiile înaintea prințului, fără să fie su-
părată de nechemăți.

Prințul, cunoscând căpeteniile guver-
nului, ale administrației, pe reprezentanții
industriei și pressei, încă nu și-a putut for-
ma o idee clară despre așa numita „bună
societate“, căci acésta societate se ține la
distanță de politică, de pressă séu litera-
tură, tot așa la distanță ca și de muncă,
de industrie, cu tote că soții conducătorilor
acestei societăți se pot găsi între șefii
lumei finanțiare din New-York. Este o îm-
prejurare excepțională, că actualul preșe-
dinte aparține tot acestei societăți, de

unde se esplică, că la serbările date de
guvern acum se ved din ce în ce mai des
și reprezentanții acestei societăți.

Ce va să dică „societatea“, din ce
constă ea, și ce țintă are, acésta un străin
nu o pótă scii. Și totuși ea își are margi-
nile sale bine fixate și pótă nicăiri nu se
presentă într'o isolare atât de riguroasă, ca
în America cea „liberă“.

Societatea, ce se numesce „bună“,
aceea, care în lux și plăceri dá tonul, des-
pre a cărei serbări toate diarele aduc
colóne întregi de articole de reportaj și al
cărei mod de viață îl imiteză chiar și
aceia, cari nici-odată nu pot spera că vor
aparține ei, acésta societate este în țără
cea mai puțin națională. Ea n'are absolut
nimic în sine, ceea-ce s'ar pótă numi ame-
rican. Ea este în cercurile înalte din Pa-
ris, Londra, Roma și Petersburg tot așa
de familiară, ca și în New-York, Boston
séu Philadelphia.

Societatea americană și-a luat forma
sa actuală după răsbóiele civile. Înainte
erau două feluri de societăți: cea din sta-
tele de nord, de-o rigóre și simplitate
puritană, insufletită de idealurile cele mari
ale libertății, aflându-se în mijlocul luptei

pentru existență. Față cu acésta era so-
cietatea din statele de sud, care în Mary-
land, Virginia și în cele două Caroline
forma o adevărată aristocrație și se re-
cruta din fiți mai tineri ai familiilor nobile
engleze.

Aceste familii erau stăpâne pe plan-
tagele cele mari în statele acelea, cari se
derivau dela donațiile feudale ale regelui
Gheorghe al treilea.

Mai departe spre Sud și Sud-vest se
observa influența stăpânirii franceze și
spaniole și d'al de Fitz-Gerald-ii, Coroll-ii,
Vaughus-ii și Churchil-ii etc. din Virginia
și Caroline își aduceau nu arare-ori soțiile
din aceste state vecine. Din aceste căsă-
torii s'au născut renumitele frumșei din
Baltimore, cari în timp de câte-va gene-
rațiuni au ținut înhămată la carul lor de
triumf nu numai America întregă, ci și
curțile principilor din jumătate Europa.

Răsbóielul cel mare civil a pus capăt
la toate acestea. Splendida societate a ca-
licit și s'a risipit. Singura reminiscență a
splendórei de odinioară este poziția privi-
legiată socială a orașului Baltimore, invi-
diată de multe alte orașe mari din Vest.

Din chaosul urmat după răsbóielul ci-
vil s'a format cu încetul o nouă ordine și
societatea și-a luat pe neobservate actuala
ei formă.

Preocupăția ei principală este, de
sine se înțelege, banul. Timpurile însă au
trecut, când exclusiv banul fi asigura cuiva
întrarea în societate. Azi pe lângă bani
se mai cere să fii într'o legătură óre-care
de înrudire cu societatea. Mulți miliardari
astăptă înzadar să fie invitați în salónele
cutăruia séu cutăruia, pe care de altfel
l'ar pótă plăti de cinc-șese ori.

Era să dică mai bine damele lor.
Căci bărbatul, în societatea americană este
o cantitate neglijabilă. El se interesază de
acésta societate numai scurt timp când e
tiner, pe urmă îl preocupă alte interese.
Din cauza acésta în societatea americană,
bărbații fiind rari, un tiner frumos și cu
maniere elegante ușor pótă să-și câștige
întrare, mai ales decă pótă o titlu no-
bilitar din Europa.

Din clasele cu învățătură, cei mai
bine primiți sunt juriștii. Bine ar fi pri-
miți și medicii, decă ocupația lor nu ar fi
de natură, de a-și ține prea încordați. Pro-
fesorii superiori sunt fórté stimați, sunt

somă pe pădătorii de graniță, pe pompieri și gendarmi să-l urmeze, trăia pe teritoriul austro-ungar și obicinuia din Mitrovița a face vizite în Serbia, de unde era originar.

Casul s'a întâmplat într'un timp, când în Budapesta s'a întemeiat un nou diar (Topola) cu scopul pronunțat de a propaga în Serbia o revoluție contra dinastiei.

Dacă comandantul gendarmeriei din Șabaț, căpitanul Tănase Nicolici, n'ar fi avut prezența de spirit și energia de a opri în drumul său pe acel usurpator și de a-l culca la pământ cu un glonț, după ce acela îi atentase la viață, nenorocirea ar fi fost mare și ar fi costat multe vieți.

Despre persoana temerarului om, care luase asupra sa sarcina de a arunca tăciunile în Serbia cea atât de mult sbruciată, se dice că ar fi fiul unui avocat din Șabaț, care la 1868 ar fi fost apărătorul (?) asasinilor principelui Mihail Obrenovici. Se mai dice, că a învățat ceva pe la școli, însă nu mult și că a fost agent comercial. În privința politică el a fost aderentul dinastiei vechi a lui Kara-Gheorghievici. Asupra acestui punct în Mitrovița se știu multe și ar trebui să se dea în vileag, ca să se lămurască lucrurile.

Se dice mai departe, că acest om ar fi fost amestecat la timpul său în procesul de atentat contra lui Milan, în care a și fost condamnat la 20 ani temniță.

Miercuria trecută adusesse cu sine proclamații tipărite și cercetarea se întinde și asupra punctului de a afla, unde s'au tipărit acele proclamații. În tot cazul au fost tipărite pe teritoriu austro-ungar; întrebarea este, că unde, în care oraș, poate la Ranko Milici în Budapesta?

Mai departe trebuie să se dovedească, că atentatul s'a făcut cu scirea principelui Petru Kara-Gheorghievici, ceea ce nu putem crede, cu toate proclamațiile primiare pentru colecte în favorul ridicării unui monument în onoarea lui Karageorge, ale cărui merite pentru liberarea Serbiei însuși regele Alexandru I. Obrenovici le-a recunoscut. Ni se pare, că cu numele lui Petru Kara-Gheorghievici se face mult abuz de către unele elemente nechemate, cari vor cu orî ce preț să aibă „un precedent“ pentru opera lor obscură.

Omul, care a comis atentatul de Mercuri, are o scusă, că s'a lăsat a fi sedus de svonorile colportate prin Europa asupra Serbiei și a creșut sosit timpul de a opera ca agent nechemat pe răspunderea sa, în numele lui Petru Karageorghievici. Încercarea, din fericire, n'a izbucnit și atentatorul și-a ispășit îndrăsnela cu viața la fața locului. Atentatul însă a avut și o consecință bună. Scupștina sârbescă a dat dovadă unanimă despre fidelitatea sa către regele Alesandru. Atentatul însă

trebuie să fie și un avertisment, că există elemente, cari în profitul lor propriu, ori în profitul altora, caută a împedeca Serbia, ca să nu se potă consolida pe calea financiară și concentra pe calea națională. Casul de la Șabaț va forța guvernul regesc să controleze de aproape omenii, cari trec în Serbia. Nu de mult s'a întâmplat, că nisece agenți comerciali din Ungaria au răspândit fama despre un atentat contra regelui — și atentatul s'a făcut pe urmă, la Șabaț. Afară de Serbia se scie așa dér, ce se plănuesce în străinătate contra Serbiei.

„Pangermanism“ său conștiință națională?

Ii róde la inimă pe șovinisti, că conștiința națională crește și se consolidează și de și la Șvabii din Bănat. Pe ton grozav de elegic se plânge de acesta un „patriot“ din Chichinda-mare într'o foie guvernamentală din Peșta.

— Pe fețele Șvabilor, dice el, se poate ceti, că nu sunt mulțumiți cu ceva. De unde mai înainte se salutau unii pe alții unguresce, ađi chiar și salutului maghiar răspund cu „*guten Tag*“ său „*gelobt sei Jesus*“. Când au de a face cu popii lor, aur să le dai și n'ar vorbi unguresce, ba chiar și în biserici „demonstréză“ în contra limbei maghiare. S'au hotărît Șvabii — dice mai departe — să opréscă limba maghiară din școle. În comuna H. la adunarea consiliului școlar, unul din membrii acestuia a đis către preot: Ce lipsă avem noi de limba maghiară! Noi suntem Germani! Nu ne trebuie ce-i maghiar! Numai atitudinii energice a preotului este a-se mulțumi, că n'au scos limba maghiară din școlă. Asemenea casuri se repetă đilnic.

„Patriotul“ din Cestiune se întrébă, că de unde schimbarea acesta? Drept răspuns dice, că în Chichinda-mare a apărut un diar german („*Grosskikindaer Ztg.*“) redactat de *Korn Arthur*, care s'ar fi dus în Chichinda din Sibiu. Acestui redactor îi încarcă șovinisti toate „pécatele“ în contra maghiarismului și spun, că minuni nu alta a făcut în a deștepta conștiința națională la Șvabi. Il arată cu degetul, ca să atragă atențiunea șovinistilor asupra-i cu scop de a-i face imposibilă lucrarea în viitor. Dovadă procesele de pressă, ce s'au pus la cale în contra lui. Dintr'un proces pertractat la curtea cu jurați din Seghedin, a scăpat táfăr, dér îl urmăresc cu alte două procese.

Se plânge mai departe „patriotul“, că spiritul german cucerese tare în părțile acelea, și apoi întrébă: „Óre inspectorul școlar n'ar avé el datorința de a cere închiderea școlilor și a propune înființarea de școle de stat?... Acum se poate încă ajuta ceva, scânteia poate fi încă

înăbușită, ér de nu o vor face, incendiul se va întinde și va cuprinde și comunele din Torontalul superior... Și așa réul e destul de mare, schimbarea e destul de însemnată. Înainte cu trei ani ne-ar fi ris, decât am fi vorbit despre o cestiune de naționalitate aici. Éta unde am ajuns în cursul a trei ani!“

*

Propunerea cu închiderea școlilor șvábesci nu e ceva nou. Nu sunt nouă nici plângerile „patriotice“ de felul celei arătate mai sus. E însă ceva caraghios când „patriotii“ califică de „pangermanism“ acțiunea de conservare națională a Șvabilor și încercările lor de a-se îngrădi în marginile legii față cu maghiarisarea.

Nu-i „pangermanism“ acesta, ci re-deșteptarea conștiinței naționale.

Testamentul politic al papei.

Jean de Bonnefon lanséză testamentul politic al papei Leo XIII. Și până acum Bonnefon a publicat adeseori sciri referitoare la Vatican, pe cari S-tul Scaun nu le-a prea desmintit. El dice, că în vederea adêncilor bêtănete, papa se ocupă cu testamentul său și că și-ar fi comunicat în privința acesta voința din urmă celor mai de aproape ai săi.

Papa să se fi plâns de pericolele ce amenință Italia și ar fi đis, că vântul socialismului va mătura de pe tron pe tinerul rege al Italiei. Apoi în ton energic să fi đis:

„Situația actuală mă silesce să mă ocup cu urmașul meu. Chiar de a-și trăi încă câți-va ani și chiar de mi-ar face Domnul parte din đilele ce dau mângăere agriculturului, care a întârđiat cu sêménătura, munca mea nici atunci n'ar fi încheiată. Mă gândesc, dér, că ceea-ce nu pot face eu, să facă cel ce-mi va urma.

„Papii nu odată și-au designat pe urmașii lor. Resultatul politiceii lui Gregoriu VII l'au garantat trei generațiuni de papi designați de el. Și-a lăsat tronul lui Victor III, Urban II., Pascal II. Dér dimpotrivă, câți papi nu s'au îngrijit de urmași, și îngrijirea lor n'a fost respectată... Acesta e firesc. După câte-o lungă domnire, alegătorii doresc o nouă direcție și bucuos vèd pe tron ómeni, cari gândesc cu totul altfel decât antecesorii.

„Nu vréu, nu-i permis, ca și după mórtea mea să se întemple așa ceva. Biserica nu póte fi salvată, decât prin continuitatea logică a direcțiunii mele. Vè rog pe voi conșoții mei în munca ce am sèvrșit deja, să căutăm și să aflăm împreună deslegarea. *Décă numai o modalitate esistă și decât ea ar fi numirea urmașului meu, acesta o voi face în plenitudinea puterii mele.*“

Atâta să fi đis papa.

SCIRILE DILEI.

— 26 Februarie. v.

O faptă de mare valoare culturală. Cetim în „Apêr. Națională“: Academia Română a împărțit până acum, din fondul Ioan Fétu, un număr de 82,413 cărți în valoare totală de lei 43,632 pe la 1865 școle din 18 județe ale țerei. Afară de acesta, Academia Română a mai cumpărat și împărțit gratis cărți didactice pe la elevii sêraci din afară de Regat, în sumă de 8.700 lei. Acestă faptă de mare valoare culturală, face onóre Academiei noastre, căci prin răspândirea cărței și prin întemeierea bibliotecilor pe la sate, lumina culturii se va face de sigur. În fața cărței și numai a cărței pieré întunericul și rêsare sórele bine-cuvântat al luminei; în potrița cărței nici o forță în lume, nimic nu póte. Cartea este mântuirea omeinei pe pământ. Să trăiescă dér Academia Română.

Congresul internațional al studenților și Români. Dela o agenție telegrafică din Budapesta se depeșéză următoarele: Studentul tehnic din Turin, Hiesen (Ilescu?) a adresat înainte de asta cu că-

teva sèptémânî un apel către studenții români înscriși la facultățile unguresci, ca la congresul ce se va ține la Budapesta tómnă viitoare să se separe de studenții unguři și să ia parte la discusiuni uniți într'o secție cu studenții din România. Studenții români dela uiversitățile austriace și ungare au pus în cunoștință acum pe studenții dela universitatea din Bucuresci, că întră în secția română și că punându-se pe cale naționalistă, vor lucra ca tineri români în unire cu dênșii la congresul studentesc.

Emigrare din comitatul Brașovului. În cursul lui Ianuarie an. c. s'au dat în Brașov 597 pasapórte persónelor, cari au emigrat.

Compunerea listelor electorale. Primăria orașului ne comunică următoarele: Pe baza relațiunii comitetului electoral central orășenesc, se aduce la cunoștința generală, cum-că deputațiunile de conscriere, alese spre scopul compunerii listelor pentru alegerea deputaților dietal, valabile pentru anul 1903, și anume deputațiunea de conscriere pentru cercul I de alegere sub presiul d-lui *Ludwig Kamner* și aceea pentru cercul al II-lea de alegere sub presiul d-lui *Friedrich Lurtz* — își vor ține, începând cu 17 Martie a. c. până când își vor fini lucrările de conscriere, în localul oficiului de dare ședințele publice, și anume în fie-care și de lucru dela 3—6 ore după prânđ. Fiă-căruiia fi stă în drept, ca să se înfățișeze înaintea acestor deputațiuni și să-și documenteze dreptul de alegere.

Artiștii români, pictori și sculptori, au adresat d-lui Haret, ministrul cultelor, o petițiune, în care îl rógă a dispune ca în acest an să aibă loc „*Exposiția operelor artiștilor în viață*“ dat fiind, că această expoziție de patru ani nu s'a mai făcut. Acestă expoziție fiind singurul mijloc d'a se releva valórea fiă-cărui artist socotit alături cu colegii săi, s'ar impune cu atât mai mult, cu cât orî-ce altă expoziție anterióră acesteia nu s'a făcut decât de câte un grup fórt restrîns, care neadmiténd în aceeași expoziție și pe alții, au fost singurii, cari s'au bucurat de modestul ajutor ce prin regulamentul esposițiunilor oficiale se acordă ca încurajare manifestațiunilor artistice. Acestă petițiune este semnată de mai bine de 30 de membri; între aceștia nu întră cei 12, cari au espus până aci la *Ateneul Român*. Acești trei-đeci de artiști, se vor constitui, cum se dice, în societate sub numele de *Societatea artiștilor români*.

Moștenitorul de tron german în Elsația-Lorena. Principele moștenitor german face o călătorie de studii în Elsația-Lorena. Prima stație la care s'a oprit a fost Metz, unde fú primit de contele *Zepelin*, președintele Lorenei. Prințul a vizitat fortificațiile orașului. Primire oficială nu i-s'a făcut nicăiri, de ore-ce prințul călătorește incognito.

Alegerile comunale din Viena. De când cu noul statut comunal din Viena, prin care s'a lărgit dreptul electoral acordându-se sufragiu la multe mii de ómeni, cari mai nainte nu-l aveau, colegiul III electoral n'a venit încă la urnă. În đina de 17 Martie acest colegiu va alege consilierii pentru 46 scaune. Comitetul partidului social-creștin (antisemit) în frunte cu principele Alois Liechtenstein adreséză alegătorilor acestui colegiu un călduros apel, în care îi îndemnă la unire și energie în lupta electorală contra jidovilor și a afiliaților lor, cari sunt: liberalii, pangermanii și socialiștii.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela Institutul de credit și economii „*Muresanul*“ din *M. Radna* suma de: **20 coróne**. Priméscă Onorata Redacțiune cele mai vii mulțămite. — *Diracțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.*

Triumful antisemiților. La societatea de asigurare contra accidentelor, compusă din muncitori de ai liniei ferate de

însă cam prost plătiți, așa că aceia, cari sunt avisați numai la léfă, nu pot participa la serbările costisitoare ale societății. Profesorii forméză o clasă a parte, care merge pe cărările sale, fără să-și bată capul cu societatea. Cu desăvrșire imposibilă sunt politicianii. În fața femeilor nu se póte vorbi de politică și de aceea bărbații, cari se ocupă de acesta, își aranjază un biou deosebit în afară de casa, unde este soția sa. Despre ocupația bărbatului nu se vorbesce de loc în societate. Viața trebuie să fie, după concepția femeilor, o Duminecă fără sfirșit, în care varieză cu jocul puțină artă și sport.

Aceste cercuri n'au nici un ideal în sens mai nobil, nici o țintă a vieții. În aristocrația europeană totuși se cultivă datoriiile către patrie, cultură, artă, ceea ce lipsesce în societatea bună americană.

Se înțelege, că există și escepții.

Sediul principal al acestei societăți este Newyork, însă și în Boston și Philadelphia se găsesce așa numita „society“, exclusivistă, de asemenea în Washington, Baltimore, ér în timpul din urmă se sfortéză și Chicago în această direcție.

În societatea din Newyork cel mai

cunoscut nume este al familiei Burgher, cari au fost primii veniți aici cu bani și talent spre a întemeia orașul „New-Amsterdam.“ Apoi vin familiile Kniekebocker, Rhineländer, Astor, Vanderbilt, Van Rensselaer, Roosevelt.

Banii cei mai mulți sunt adunați în Newyork, însă cum am đis mai sus, miliardarii înbogățiți de curénd n'au intrare în societate. În Philadelphia mândria isvorită din trecutul strămoșilor este mare. Acela, care nu se póte lăuda cu cel puțin doi strămoși mai de sémă, cari să fi locuit în o anumită parte a orașului, n'are cuvânt în societate.

Membrii societății au o adevărată oróre de adunările, reprezentațiile etc. unde se pot duce și alții, cari dispun de parale, ca să-și rêscompere locul. Afară de balul „carității“ nu se duc nici la un bal public și petrecerile lor le aranjéză între sine, în locuri unde simplii muritori nu pot avé intrare.

Din acest motiv a isvorit și planul revistei amintite, care este organul oficial al societății.

Nord din Austria, s'a făcut zilele trecute alegerea unui membru în direcțiune. A reușit candidatul antisemit cu 8927 voturi.

Un consul-artist. D-l Petterson, consul al Rusiei în orașul Iași, a prezentat zilele acestea A. S. R. Principesei Maria macheta în argilă a unei statui, reprezentând pe A. S. Regală în haine de oficer de roșior, călare pe un frumos cal. Această statueta va fi turnată în bronz. A. S. Regală a primit cu o vedită mulțumire această delicată atențiune, felicitând în același timp pe d-l Petterson, care e pe lângă un distins diplomat, și un talentat artist.

Reducerea tacei de transport a Țărilor franceze. O delegație mixtă compusă din câți-va membri ai sindicatului presei parisiene republicane și a departamentelor, a expus comisiunii bugetare din parlamentul francez o cerere în favoarea reducăției cu 50 la sută a taxelor de transport a Țărilor, argumentând cu motive puternice și cu cifre, că prin acest mijloc Țăările își vor lua un mai mare avânt și vor pute să reducă prețul actual cu 60 la sută, oferind și statului un mai mare câștig ca adă, prin sporul expediției.

Pentru industriașii din bransa de construcție. Ministrul de comerț a luat dispoziția, ca în viitor în contractul antreprenorilor, cari vor lua asupra lor construirea edificiilor aparținătoare resortului școlii ministeriu, în provincie, să fie pusă în tot-deuna și obligația, ca arhitectul cu ocaziunea împărțirii lucrărilor să trimită o copie a devisului și caietelor de sarcini la oficiul de construcții din raionul, unde se execută antrepriza, cu scop de a pute fi consultate de industriașii specialiști din acel ținut.

O femeie credincioasă. Multe femei rele și necredincioase vor fi în lumea asta, dăr se găsesc și femei bune, cari își dau mai bucurătoare viața de cât se-și calce datoriile conjugale. O astfel de femeie era și Francisca Wernak din Viena. Femeia aceasta este soția lui Iosif Wernak, care trăiește într'un sat din Boemia, unde muncește într'un atelier și trimite în fie-care lună câte o mică sumă pentru întreținerea nevestei sale și a celor doi copii. Femeia, ca să mai ușureze din grijiile casei, luase aceste calfe cu numele Carol Daniczek, în etate de 19 ani, își pusese ochii pe tânăra femeie și o supăra marea cu propunerile sale de amor. Femeia nu i-a dat ascultare și i-a spus că se poartă cuviincios față de dînsa, căci este soție credincioasă. Tinerul, vedându-se refuzat, s'a hotărât să-și răsbune. Alaltăieri a venit din nou cu propunerile sale imorale, și fiind din nou refuzat, a descărcat asupra femeii 4 glonțe de revolver, apoi s'a împușcat și pe sine. Provedința a păstrat viața femeii, căci rănile produse de glonțe nu sunt grave și femeia se va însănătoși, calfa însă a murit.

Revisuirea legii comerciale. Ministrul unguresc de justiție a însărcinat pe deputatul Neumann Armin (!) cu elaborarea părții subiective a legii comerciale, ce s'a propus a se revisui. Partea această a legii se referă la comercianți și la societățile comerciale. Lucrarea aceasta va fi de sine stătătoare.

Mare dar făcut „Schulverein“-ului german. Din Darmstadt se anunță: Guvernul marelui ducat Hessen-Darmstadt a dat Reuniunii școlare germane generale („Allgemeiner deutscher Schulverein“) pentru scopurile sale — susținerea și promovarea germanismului în țările ostice de peste granițele germane (Austria, Transilvania etc.) — 200 de mii de mărci pentru doi ani.

Amnestie sub spânzurătoare. Se știe din Seraievo: Zilele acestea trebuia să fie spânzurat țeranul Gligo Gvostan, condamnat la moarte pentru omor. Spân-

zurătoarea era gata, delincuentul pus sub ea, preotul își făcuse datoria, dăr în momentul, când era să intre în funcțiune călăul, sosi o telegramă dela Maj. Sa, în care i-se comunică delincuentului, că pedepsa de moarte i-s'a comutat în temniță pe viață. Grațierea acesta a produs o impresiune adencă asupra celor de față.

Trenul cel mai accelerat în Germania este trenul D, care circulă între Berlin și Hamburg. El traversează acest lung drum de 286 kilometri în 3 ore și 27 minute și este prin urmare cel mai accelerat tren în Germania. El umblă cu o iuteală de 90 kilometri pe oră.

Comerțiu cu Mexico. Camera de comerțiu și de industrii din Brașov în interesul ușurării și accelerării corespondenței cu legațiunea austro-ungară din Mexico, face următoarele comunicații: 1) Corespondențele adresate la legațiune se poartă următoarea adresă: „Legacion I. y. R. de Austria-Hungria in Mexico D. F.“ 2) La informațiile, cerute asupra creditului, ce-l merită firmele: numele, locuința și bransa comercială a firmei, despre care se cer informațiile, trebuiesc puse exact. 3) Să se ia în considerare după putință firmele de import recomandate de legațiune și cari se pot afla la muzeul comercial r. u. din Budapesta.

Logodnă. D-șora Silvia Poenariu s'a logodit cu d-l Simion Jivoinicu, contabil, Bocșa-montană.

Falsificarea laptelui. Campania dusă de Țăările franceze contra falsificării laptelui în Franța, a avut resunet și în Rusia, unde populația orașelor mari și mai cu sémă cea din Petersburg, a început a forma ligi cu capitale mari sub numele de „Kaplya Moloka“, spre a combate fraudă și a procura publicului lapte pur. Consumația laptelui în Petersburg este de 500.000 butelii pe zi, ceea-ce însemnă, că ar necesita 20.000 vaci de pur sânge, lucru pe care liga și l'a propus a-l realiza.

Cecil Rhodes.

Pe pământul caela, unde s'a dus ca tiner viguros, dăr s'erac lipit și unde s'a îmbogățit colosal, Cecil Rhodes zace greu bolnav. Viața și-o mai susține numai prin inhalații de oxigen. În această ultimă stație a carierei vieții se află lângă el faimosul Jameson, doctorul lui de casă și prietenul cel mai devotat. Se dice, că ori-ce lucru rău, ori-ce nedreptate își are pe Mefisto al ei. Lui Cecil Rhodes s'orta i-a hărăzit acest rol în sângeroasă tragedie a războiului anglo-bur. Seta de aur l'a dus, ca tiner s'erac, pe câmpurile de aur și relativ în scurt timp și-a câștigat aur și diamant mult, o întrégă comoră.

A iubit cu fanatism diamantul, întreaga lui personalitate se asemănă diamantului: *talent strălucitor fără căldura inimii.* El a început-o cu Burii și Jameson fi este soț și partaș. Jameson a năvălit înainte cu câți-va ani pe pământul Burilor, ajutat și îndemnat de Cecil Rhodes. A pățit-o însă rău de tot, și atunci împăratul Wilhelm l'a felicitat pe Krüger, ér Cecil Rhodes a cădat. În tot timpul războiului, aurul i-a pricinuit zile amare. Comorile și-le avea ascunse în Kimberley. Chiar nici pe timpul impresurării orașului de către Burii, Cecil Rhodes nu s'a mișcat de lângă comorile lui. Bietul milionar ajunsese să rabde până și fôme. După despresurarea Kimberley-ului, a grăbit să vină în Europa însoțit de Jameson. Aici a făcut fel de fel de cure, dăr înzadar. S'a reîntors érăși bolnav împreună cu Jameson. Pe corabie i-s'a făcut și mai rău și când a debarcat, abia putea să pășescă. Acum zace în Capstadt și — precum se dice — își așteptă fioroasă moarte în Africa-de-Sud.

Intempinare.

D-l învățător Paul Goron din Sânt-Mărghita (comit. Solnoc-Dobăca) ne trimite o lungă întempinare la ceea ce s'au afirmat despre d-sa în corespondența dată „Lângă Someșul-mare“ și subscrisă de „Peregrinul“, ce s'a publicat în nr. 14 din anul curent al fôiei noastre.

La afirmarea „peregrinului“, că învățătorul e om cutezător, dibaci în purtarea de procese și că poartă procese în compania lui Friedman Izsak pe la toate forurile, d-l Goron răspunde, că tocmai „peregrinul“ (al cărui nume îl retace), l'a încurcat în procese pe la toate forurile politice, ba i-a făcut „decii de procese și la superioritatea bisericescă, ațtând pe câți-va dintre poporeni asupra mea la Ven. Consistoriu, care a emis comisie mixtă și a făcut investigație ascultând mulțime de martori sub jurământ, dăr totuși am scăpat din toate acestea...“

Atâta spune la obiect d-l învățător Goron în întempinarea sa. Celelalte sunt personalități odioase, cărora nu le putem da loc.

La „intempinare“ d-l Goron mai alătură și o „declarațiune“ subscrisă de patru poporeni din comuna numită. Ei declară, că cele afirmate de „peregrinul“ față de învățătorul lor „sunt nise scor-nituri“, căci de 18 ani de când inv. Goron funcționează în comună, „tot-deuna a fost la culmea misiunii sale și și-a făcut datorința“. Cu progresul în școlă tot-deuna a fost mulțumit atât poporul, cât și superioritatea școlastică. Numai docentului Goron este a-se mulțumi, că în S.-Mărghita este și adă școlă confesională, căci la 1895/96 când s'a înființat școlă de stat în comună, inspectorul școlar regesc îmbiindu-l a primit post la școlă de stat și a părăsi școlă confesională, densus a refuzat categoric. Ca membru în comitetul comunal, tot-deuna a apărât și apără caracterul confesional al școlii delăturând astfel multe piedeci din spatele școlii etc.....

Declarațiunea e subscrisă de Dumitru Farcaș și Manoil Spetarian, membrii în senatul școlastic, și de alți doi poporeni.

Dare de sémă și mulțamită publică.

La *balul roșu*, ce s'a aranjat în carnevalul trecut de către Reuniunea femeilor române din loc, au intrat cu totul 785 cor., cheltuelile au fost de 768 cor. astfel plusul veniturilor a fost de 17 cor. Suprasolviri au intrat: dela Ilustratarea Sa d-l Comite suprem conte Stefan Lazar 14 cor., dela d-l General de brigadă, Ioan Tappeiner 4 cor., dela d-l profesor Gheorghe Chelariu 3 cor. și dela d-l jude de tribunal Mor Grünfeld 2 cor.

Subscrisul birou al Reuniunii exprimă în numele Comitetului vii mulțamiri Domnilor însemnați mai sus.

Asemenea se exprimă mulțamită On. Comitet aranjator în frunte cu domni Ioan Cipu, ca președinte, și Nicolae Bogdan, ca vice-președinte, pentru ostenela și zelul depus pentru reușita acestui frumos bal.

Brașov, 25 Februarie 1902.

Biroul Reuniunii fem. rom.:

Agnes Dușoiu,
președintă.

Lazar Nastasi,
secretar.

Literatură.

D-l Timoteiu Povoici, profesor de musică la seminarul „Andreian“ (Sibiu) a scos de sub tipar „*Deuș-spre-dece Cântecce de școlă*“ pentru 2 și 3 voci egale. Caetul I. Prețul 50 bani. Sibiu. Editura Librăriei archidiececane 1901.

„*Supplex Libellus Valachorum*“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și alăturarea de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dănuș, Sibiu, „Tipografia“ societate pe acțiuni. Un exemplar broșat costă 1 coronă (plus 5 bani porto). Se află de vândare la Tipografia „A. Mureșianu“.

„*Cartea Durerii*“ de Emil Bougand, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Dănuș, Tipografia lui Heinrich Uhrmann din Timișoara 1895. O cârticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone plus 10 bani porto. Se află de vândare la Tipografia „A. Mureșianu“.

ULTIME SCIRI.

Sătmaru, 10 Martie. Adă s'a judecat la tribunalul de aici, ca for apelativ, procesul părintelui *Ardeleanu*, care în cunoscuta cauză dela Sz. Dob fusese osîndit de către judecătoria din Sătmaru la 6 luni închisore și 400 corone amendă. Tribunalul, după ascultarea splendidei pledoarii a candidatului de avocat *Dr. Ioan Ciordag*, a comutat osînda dictată de judecătoria la 7 zile închisore și 20 corone amendă. Procurorul n'a anunțat recurs contra sentinței, apărătorul însă a anunțat recurs de nulitate.

Budapeșta, 10 Martie. „Magyarország“ află, că congresul bisericesc sêrbesc va fi convocat pe ziua de 8 Iunie. Alegerile pentru congres se vor face în Aprilie.

Bruxella, 10 Martie. *Steyn și Botha* au comunicat lordului *Kitchener*, că comandantii burii sunt decii a nu primi decât o pace, care garantează *deplinu independență*.

Londra, 11 Martie. Lord Methuen a fost atacat la Twerbosch de către Burii. Englesii au pierdut 41 morți 77 răniți. Peste două sute Englesi au fost făcuți prizonieri, *Generalul Methuen rănit și prins*.

Diverse.

Cai sêlbateci în Europa. Turistul rus *Przewalsky* a aflat în pustele Asiei cai sêlbateci, cărora li-s'a dat numele de cai-Przewalsky. Cai sêlbateci se aflau odinioară în mare număr în ținuturile Europei situate spre nord de Alpi, o descriere amănunțită a lor însă nu se găsește nicăiri. În stepele Rusiei-de-Sud se aflau cai sêlbateci și pe la mijlocul vécului XIX, mai probabil însă, că aceștia erau cai sêlbateciți. Statura lor era mică, cōma lăsată în jos, colōrea galbenă seu sură. Cei-ce au vécut cai de felul acesta, spun, că erau foarte prevécători și fōrte cu greu puteau fi prinși. Ei nu svirliau cu picioarele de dindêrêt, ci atacau și se apêrau cu dinții și cu picioarele de dinainte. Prin anii 80 o expediție rusescă a dat peste cai sêlbateci în ținutul asiatic dintre Kukunoor și Lapuoor; ei se deosebiau de cei din Rusia-de-Sud numai prin colōrea brună. Expediția a prins cu mare greutate câți-va din caili aceștia. Ei fug așa de repede, încât caili cazacilor nu pot să-i ajungă și numai când mergeau să se adape, au putut fi venați. Astfel de cai sêlbateci n'au putut fi aduși vii în Europa. Cunoscuta firmă Hagenbeck din Hamburg, care se ocupă cu comerțul de animale, a inițiat o expediție în Asia-orientală cu scop de a prinde și transporta în Hamburg cai-Przewalsky. Expediția a aflat într'adevêr astfel de cai, 12 yarde dela Peking. N'a putut fi prins însă nici un cal crescut. A prins numai 28 de mânzi și i-au pus să sugă la iepe mongole. În chipul acesta a succes să-i aducă la Hamburg. Colōrea lor e sură-brună, cōda stufōsă și cōma ridicată în sus și aspră ca peria. Ei nechéză ca caili noștri și sunt o rassă de cai intermediară între cai și asini. Interesant, că caili sêlbateciți din Asia și Rusia-de-Sud au pricinuit multe neplăceri poporului, care se ocupă cu prăsierea de cai. Ei înșelau caili domesticiți, așa că fugiau la ei și nu mai puteau fi prinși. Libertatea absolută le plăcea mai mult, decât curtea și hamurile.

Câtă șampanie bēu Americani. Statele-Unite au importat în 1901 un număr de 303.377 lădi a 12 sticle. Firma Mumm et Co. a trimes 120.359; Moet și Chandon, 61.184 lădi; Pommery și Greno, 31.417 lădi; Veuve Clicquot, 15.027; L. Roederer 10.601; Heidsick et Co. 9.071. etc. Cum se vede, casa Mumm a exportat aproape jumătate din consum.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu.*

Redactor responsabil: *Traian H. Pop.*

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

**Cărți pentru comercianți
și funcționari de bancă:**

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandări și acreditive: scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupone etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Acestă broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto).

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu. Tractează principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Aritmetică pentru școlile populare de F. E. Luriz. Tradusă de un învățător după a 9 ediție germană. Anul I și II. de șco. a. Numerii 1 10, 10-20 și 20-100. Prețul 40 b. plus 5 b. porto.

Geografia Ungariei și elemente din geografia generală pentru școlile populare de Dr. Nicolau Pop, cunoscător, profesor și asesor consistorial, revădită și îndreptată mai ales cu privire la date statistice de Nicolau Pița, profesor la gim. rom. gr. or. din Brașov. Edițiunea a șaptea (cu charta Ungariei) Prețul 60 b. plus 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Seras în țără seracă“. Eliadescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de d. Daru, cu un adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și n di librării.

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și depinderilor al marelor de Lamarek, cu un studiu asupra lui Lamarek de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară de a Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropoli tul din București. Carte cuprinde patru volume:

Vol. I. Agrolologia, senu Agricultura generală. 34 cote de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. Fitotehnia, senu cultura specială a plantelor, 38 cote de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. Zootehnia, senu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lănarie și lăptăria, 49 cote de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. Economia Rurală, senu organizarea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d lui prof. Maior s deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe tereunul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate ca-tiunile cele mai mari ca și pe cele mai mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe basa progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea e serioasă concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, franceză, etc.

„Custetul din Curpați“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onușor cu o prefață de Dr. Eliă Dănuș (Tiparul „Tipogra-

grafia“ societate pe acțiuni Sibiu). Se află az vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“ Brașov. Exemplarul broșat ediț. populară 1 cor. 60, broșat ed. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto). O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsescă de pe masa nici unui Român.

Cărți de rugăciuni și predici.

Anghira Mântuirii, cârticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă. Ediț. IV. corectată. Gherla. Prețul unu es. fu părăți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. p. rto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto).

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onorea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto).

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioan Pop. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesti de Ioan Pop: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesti acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fia-care tom separat costă 3 cor (pl. 10 b. porto)

Predici pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, Vol I. de Em. Elefrescu, cunoscut atât de bine în cercurile romănesci din numărós le sale scierii. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predici dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

„Caractere morale, exemple și sentințe ucluse din istoriile și literaturile poporelor vechi și moderne“ de Ioan Popea, profesor. Cetitorul află în această carte (de aproape 400 pag.) o comoră nespuse de prețioasă de învățături, de mângăieri, de însu fletiri spre tot ce e moral, nobil și frumos, Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adăuga și portul postal.

Scierii istorice.

Memorii din 1848-49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta e r. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Ringer în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două porrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lisei, cum ș ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pintea Viteznul“, tradițiuni legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteranul. Cea mai completă scriere despre eroii Pintea. In ea se cuprind foarte int-resante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noue cârticice, ce d-l Ioan Pop Reteranul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura această, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparand. al din Blășiș.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apărut dat către ministeru de interne D. P rez l prin d-l Dr. Amos Frâncu

în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. In România 2 lei plus 5 bani porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Pacățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. port.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

Mănăstirea Putna in Bucovina de Iracție Forumbesca. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Martie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.10
Renta de corone ung. 4%	97.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.—
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	194.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	158.—
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.40
Renta de aur austr.	120.75
Losuri din 1860.	155.50

Acții de-ale Băncei austro-ungară . 16 3/4
Acții de-ale Băncei ung. de credit. 715.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit. 679.60
Napoleondori 19.07
Mărci imperiale germane 117.25
London vista 240.10
Paris vista 95.52
Rente de corone austr. 4% 99.10
Note italiene 93 3/4

Cursul pieței Brașov.

Din 9 Martie n. 1902.

Bancnota rom. Cump.	18.94	Vend.	18.98
Argint român.	18.80	„	18.84
Napoleondori.	19.—	„	19.04
Galbeni	11.34	„	11.40
Ruble Rusesti	127.—	„	128.—
Mărci germane	58.50	„	—
Lire turcesci	10.72	„	—
Scriș. fonc. Albina 5%	100.—	„	101.—

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și
la Eremias Nepoții.

Antreprize de pompe funebre
E. Tutsek.
Brașov, Strada Porții Nr. 12.
(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormentare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sorteles mai de rând, cât și cele mai fine, se pot că-păta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot include hermetic, din prima fabrică din Viena

Fabricarea proprieă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejăru.**

Depou de **cununi** pentru monamente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monamente de **marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai,** precum și un **car funebru** vênăt, pentru **copii,** precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin,** ia u asupra-mi și **transporturi de mörți în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la
E. Tutsek.

ABONAMENTE
LA
„Gazeta Transilvaniei.“
Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 6 cor.	Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 12 „	Pe șese luni 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni 2 „	Pe șese luni 4 „
Pe trei luni 1 „	Pe trei luni 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
— mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“